

никъ за богатство на населеніята въ Т.-Пазарджикскій и Сливенскій окръзи, защото едно пространство близо до 100.000 чалтишки уврата земя се засѣваше всѣка година съ оризъ, който даваше плодъ отъ първо качество. Тогава не само че тѣзи два окръга произвеждахъ достатъчно количество оризъ, та посрѣщахъ нуждитъ на цѣлото население въ това отношение, но и една голѣма частъ отъ мѣстний оризъ се изнасяше за въ сѣверна България, европ. Турция, даже и за въ странство.

Чушчасти растения (варива).

Отъ народно-икономическа точка зрѣние тѣзи растения сж много забѣлжителни. Сѣеніето имъ влияе на физическото подобрене на почвата, защото широкитъ имъ листове засѣнчаватъ почвата, тѣй щото тя може да остава постоянно влажна и съ това може по-лесно да се разлага химически; съ изгниванието на коренитъ си, тѣзи растения торятъ почвата.

Споредъ значителното си съдържание на питателнитъ вещества, плодоветъ на тѣзи растения иматъ голѣма питателна сила.

Всичкитъ чушчасти плодове сж много по-богати съ бѣлтъчни вещества (кръвообразователи) отъ колкото хлѣбнитъ зърна, тѣй на пр. бобътъ е единъ и половинъ пѣти по-богатъ съ кръвообразователни вещества, отъ колкото пшеницата (житото); лещата обаче съдържа кръвообразователи 3 пѣти повече отъ пшеничний хлѣбъ при сжщата тѣжина; слѣдователно тя се приближава къмъ сирението.

Грахътъ вирѣе особено въ варовититъ почви; ниви, които има да се посѣватъ съ грахъ или въобще съ варива, торятъ ги съ гипсъ (алчия) и пр. Въ България има особено сгодни мѣста за сѣеніе варива, а именно гдѣто има разпространени кристалически варовики, кредена, терциерна формации, диллувиални наноси и пр.

За жалостъ грахътъ има голѣми неприятели, като на пр. „грахова буболечка“ (*Bruchus pisi* L.), която е донесена въ нашитъ страни отъ Америка. Тази буболечка снася яйцата си въ стрѣчето на грахътъ, бобътъ и пр., тѣй щото бѣлий червей, който се излупва отъ яйчицето и се завира въ грахо-